

KRAJSKÁ
HYGIENICKÁ STANICE
MORAVSKOSLEZSKÉHO
KRAJE SE SÍDLEM
V OSTRAVĚ

Vliv ovzduší v MSK na zdraví populace v regionu

diskusní panel
Český Těšín, 21.5.2014,

Ing. Miroslava Rýparová

miroslava.ryparova@khsova.cz
595 138 126

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě
Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava tel: 595 138 111, fax: 595 138 109 www.khsova.cz, podatelna@khsova.cz

Úvod

Moravskoslezský kraj (MSK) patří z hlediska kvality ovzduší dlouhodobě k nejhorším regionům v rámci České republiky. Hlavními škodlivinami jsou poletavý prach PM_{10} , benzo(a)pyren a arsen, jejichž maximální hodnoty jsou dosahovány zejména v průmyslové oblasti Ostravsko Karvinska (okresy Ostrava, Karviná, Frýdek-Místek, Třinec). Průměrné roční koncentrace PM_{10} se na nejvíce zatíženém území pohybují dlouhodobě nad hranicí imisního limitu $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. V závislosti na aktuálních meteorologických a klimatických podmínkách zejména při ovlivnění délkou a průběhem topných období roku, dosahují průměrné roční koncentrace na některých měřicích stanicích v regionu až $60 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Prach je přitom škodlivinou s bezprahovými účinky, kde za „bezpečnou“ hranici lze podle epidemiologických studií považovat úroveň znečištění $10 - 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Zdravotní dopady

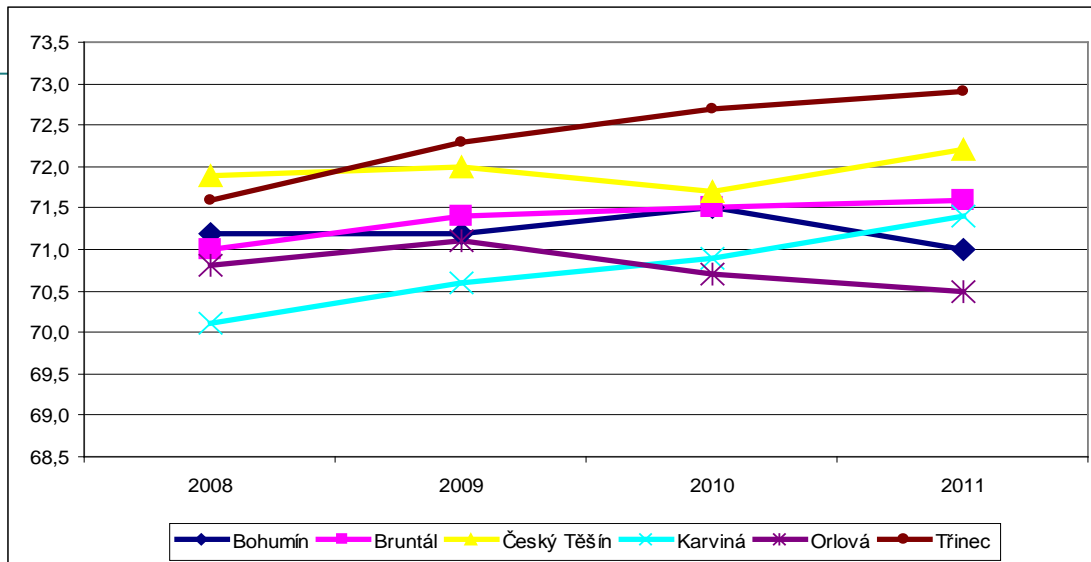
- **Akutní projevy** – kašel, ARI, dráždění sliznic (velké částice), zhoršení stávajících onemocnění dýchacích cest a kardiovaskulárních onemocnění, zvýšení hospitalizace a úmrtnosti
- **Chronické projevy** – nemoci dýchacího (zánět průdušek, plic) a oběhového systému, předčasná úmrtí, pokles plicních funkcí, alergie, astma,
- Možné **karcinogenní a mutagenní** účinky – nádorová onemocnění, vývojové vady

Sledované zdravotní ukazatele

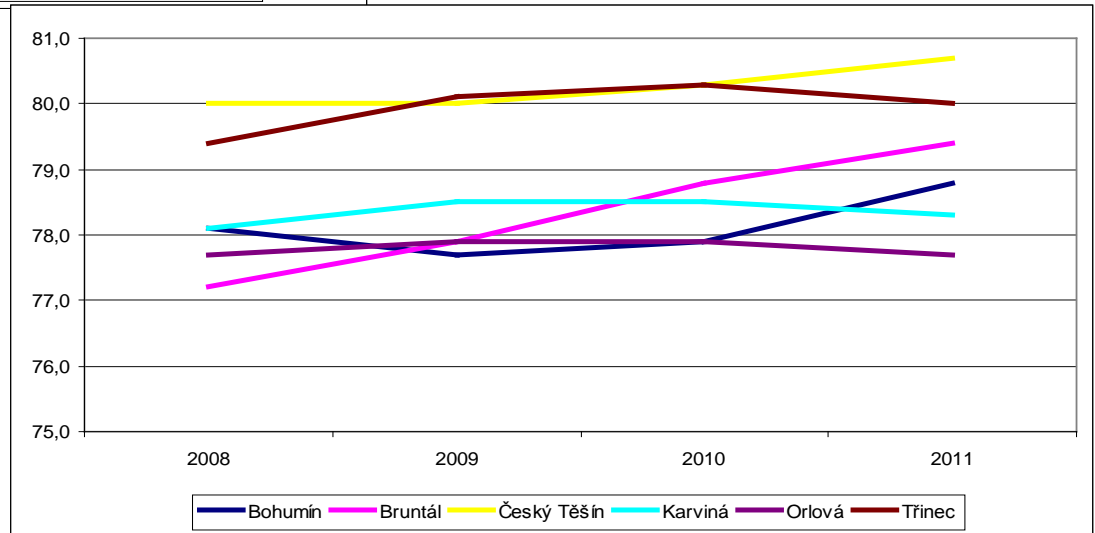

- Střední délka života
- Standardizovaná úmrtnost
 - Onemocnění dýchacího ústrojí
 - Kardiovaskulární onemocnění
 - Nádorová onemocnění
- Alergická onemocnění, astma
- Akutní respirační onemocnění

Střední délka života

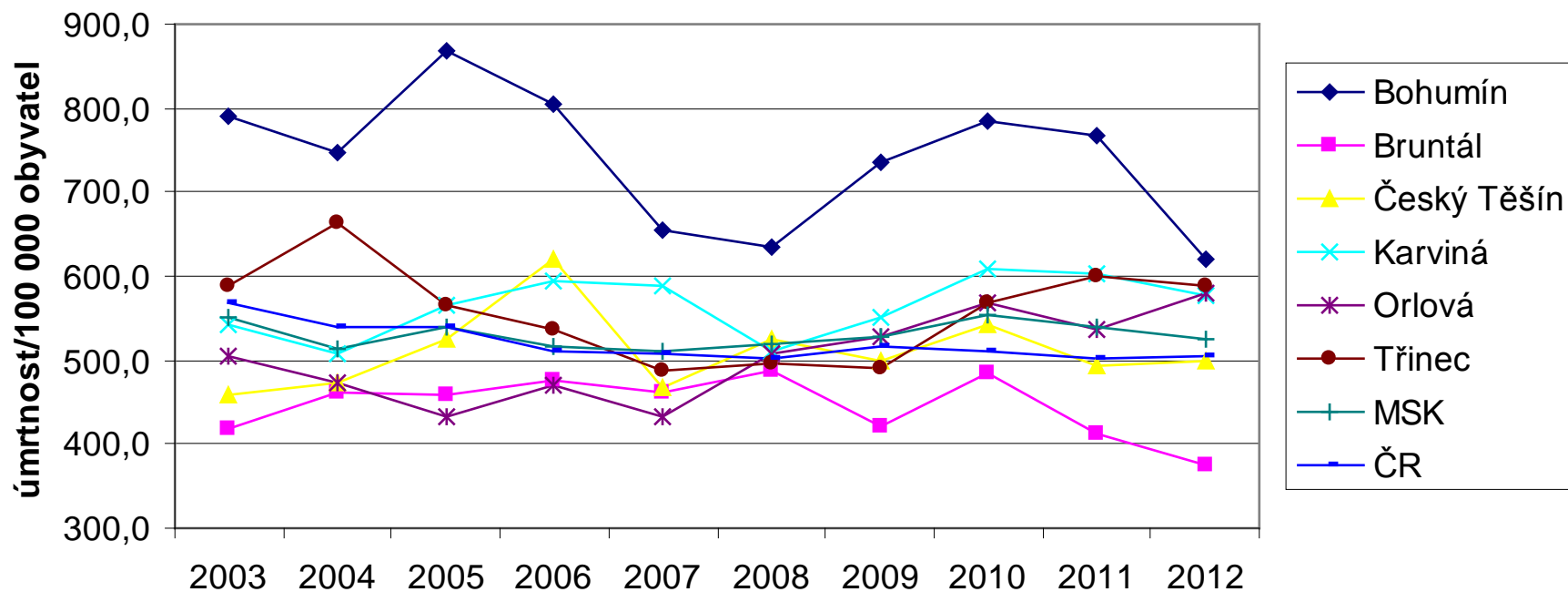
SDŽ - ženy

Standardizovaná úmrtnost

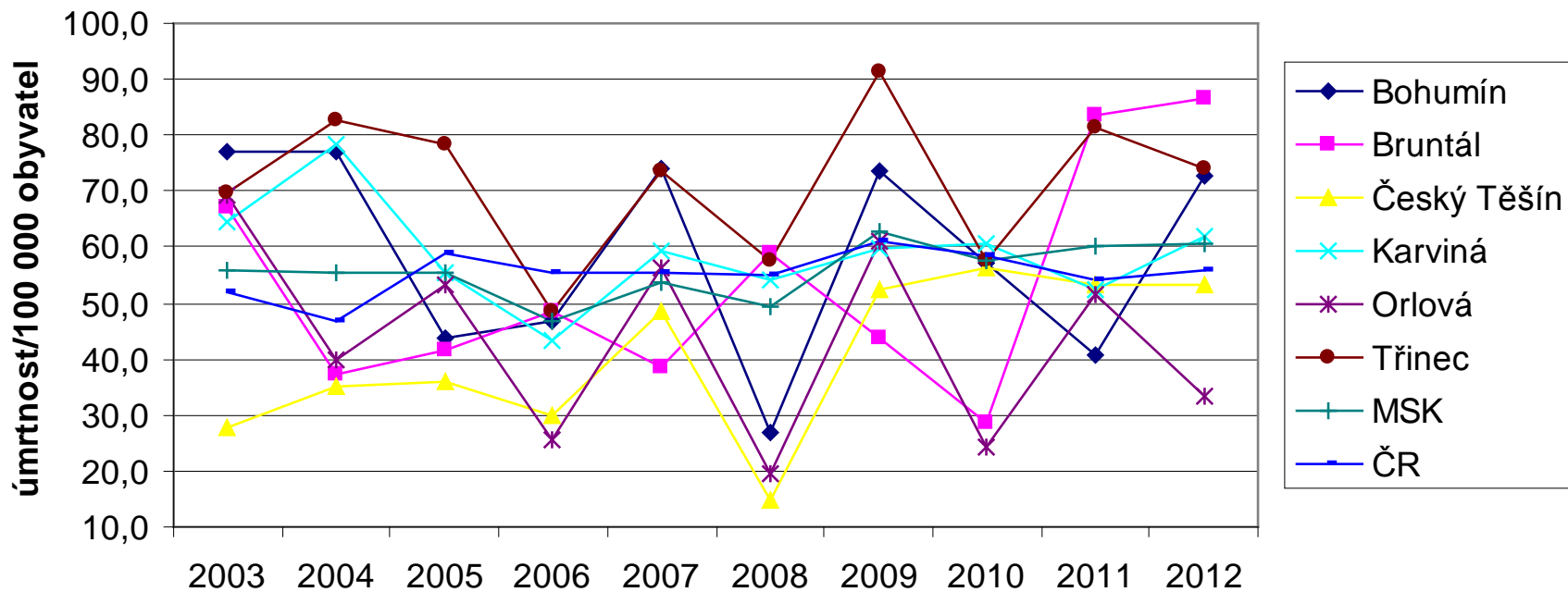
úmrtnost na nemoci oběhové soustavy

Standardizovaná úmrtnost

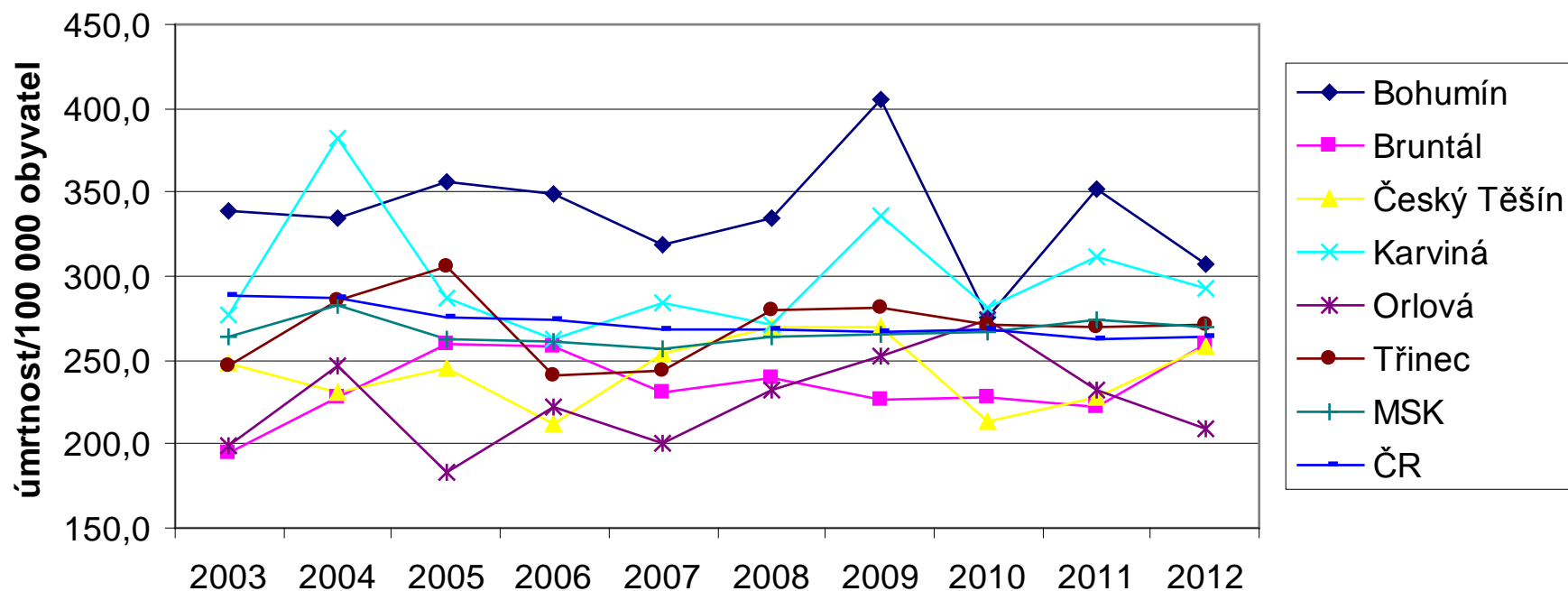
úmrtnost na nemoci dýchací soustavy

Standardizovaná úmrtnost

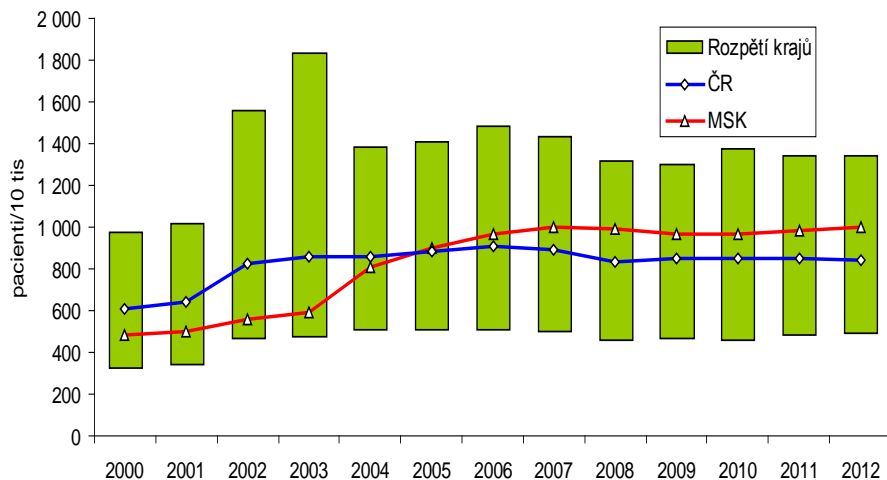
úmrtnost na novotvary

Alergická onemocnění - léčení pacienti

Alergie

Počet léčených pacientů-alergologie na 10 tis.obyv.

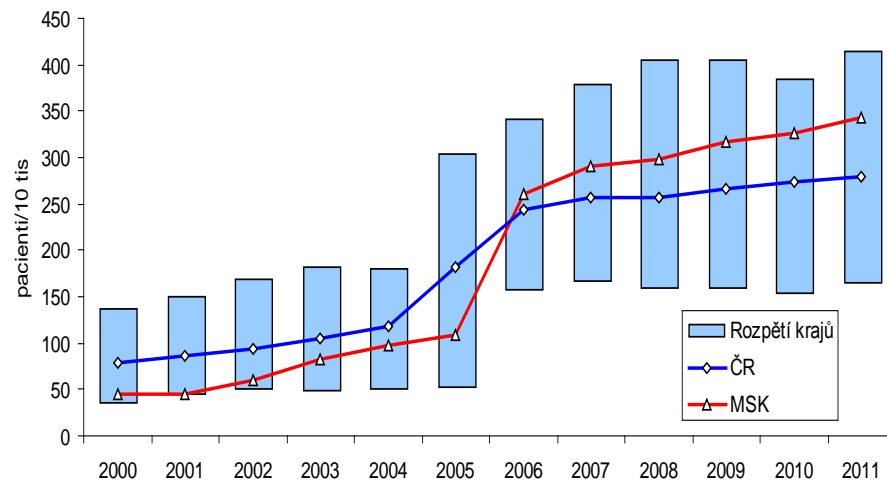

2012

Kar.Vary	488,4
Praha	1343,7
MSK	997,8

Astma

Počet léč.pacientů-astma bronchiale na 10 tis.obyv.

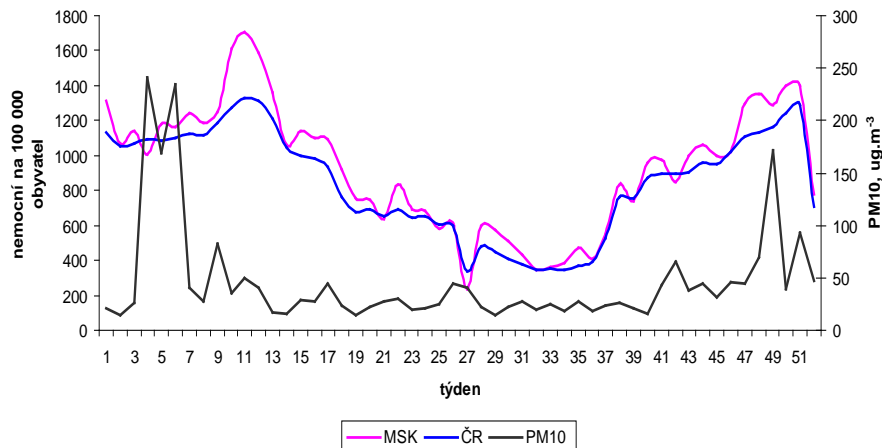

2011

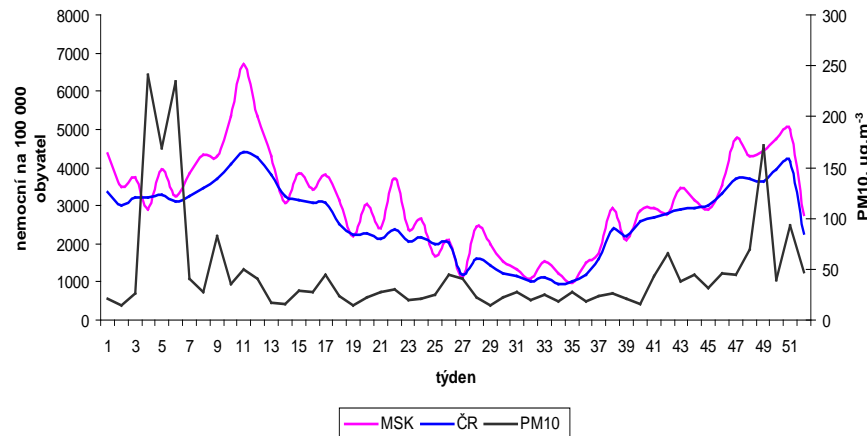
Kar.Vary	165,3
Olomouc	414,7
MSK	343,1

Akutní respirační onemocnění dle věkových skupin a PM₁₀, 2012

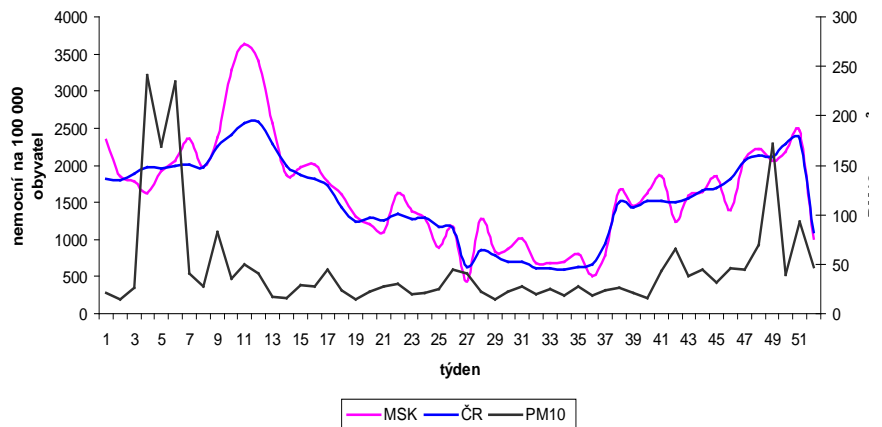
Výskyt ARO v MSK a v ČR celkem, srovnání s týdenní koncentrací PM10 v Ostravě, 2012

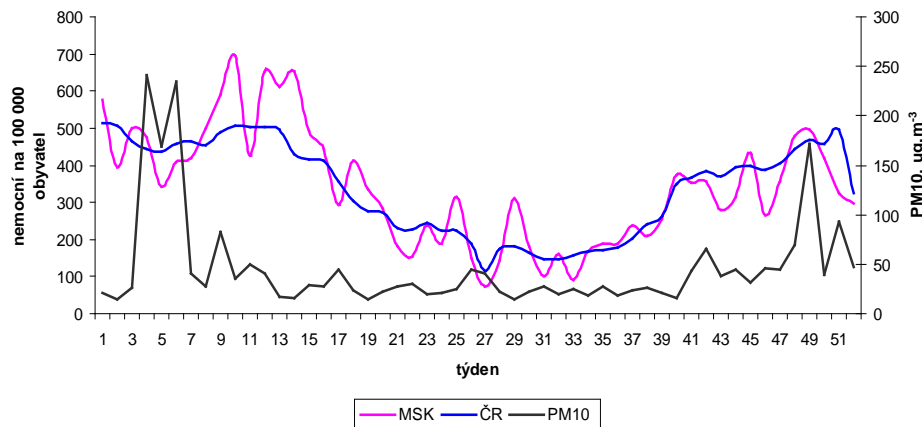
Výskyt ARO v MSK a v ČR ve věkové skupině 0 - 5 let, srovnání s týdenní koncentrací PM10 v Ostravě, 2012

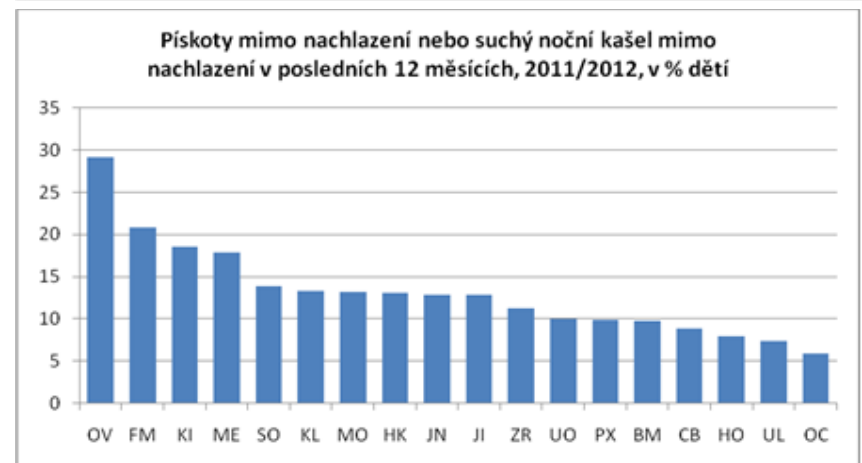
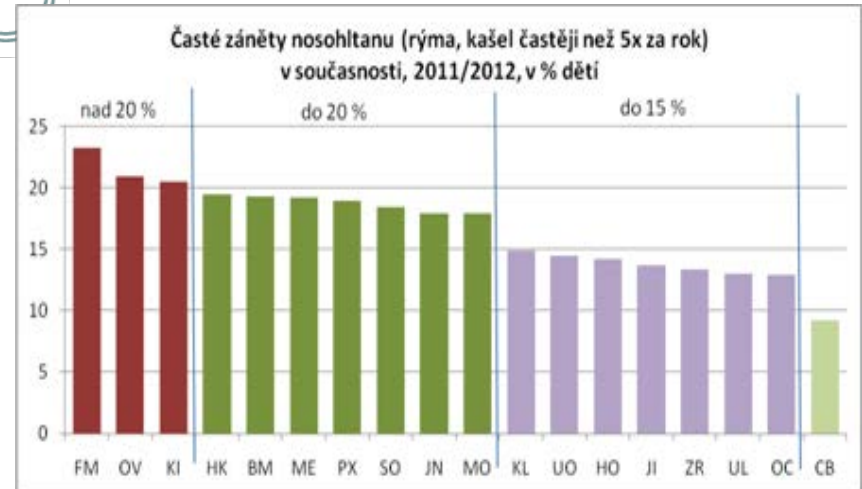
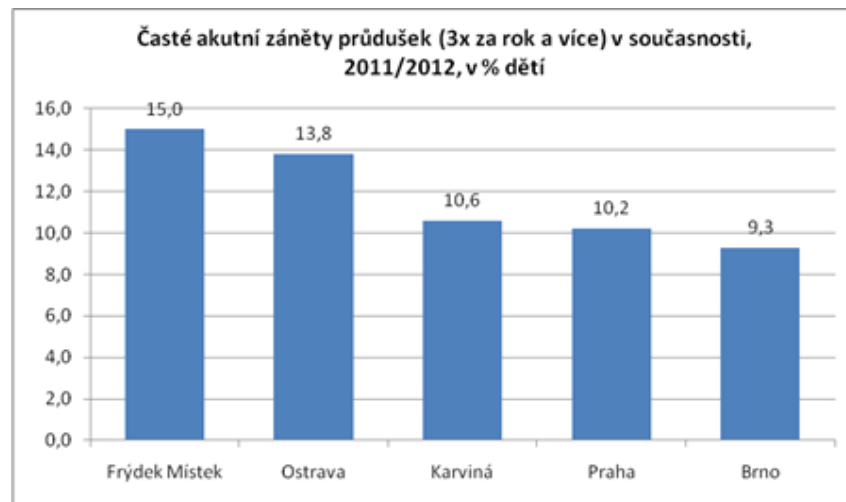
Výskyt ARO v MSK a v ČR ve věkové skupině 6 - 14 let, srovnání s týdenní koncentrací PM10 v Ostravě, 2012

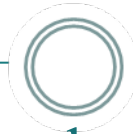
Výskyt ARO v MSK a v ČR ve věkové skupině 60 a více let, srovnání s týdenní koncentrací PM10 v Ostravě, 2012

Onemocnění horních cest dýchacích u dětí 2012 (rodičovský dotazník)

Závěr

- Ze sledovaných zdravotních ukazatelů jsou znečištěním ovzduší nejvíce ovlivněny respirační potíže dětí
 - Souvislost je prokázána i mezi expozicí znečištěnému ovzduší a závažností klinických příznaků u alergických onemocnění dětí, zejména u astmatu.
- Nejvíce ohroženou skupinou jsou děti ve věku 0 až 5 let a dospělí nad 60 let, na které je třeba se zaměřit v rámci prevence a podpory zdraví.
 - Znečištěné ovzduší na území MSK, zejména v ostravsko-karvinské oblasti, s ohledem na překračování limitů u suspendovaných částic prachu (PM_{10} a $PM_{2,5}$), benzenu a PAU/BaP se řadí k rizikovým faktorům ve vztahu ke zdraví obyvatel.

Děkuji za pozornost